

“ เทศน์มหาชาติมหาเวสสันดรชาดก ”

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียนสาธิต “ พิบูลบำเพ็ญ ” มหาวิทยาลัยบูรพา
ในวันที่ ๒๖ - ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ลานรมณีย์
โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

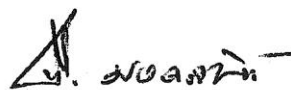

คำนำ

การเทศน์มหาชาติเวสสันดรชาดก เป็นการพรรณนาเรื่องราวขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในสมัยที่เสวยพระชาติเวสสันดรที่ทรงบำเพ็ญพระบารมีโดยเฉพาะด้านการเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ในเรื่องพระเวสสันดร มีการดำเนินเรื่องราวทั้งหมด ๑๓ กัณฑ์ ในแต่ละกัณฑ์มีจำนวนพระคาถาแตกต่างกัน เช่น กัณฑ์ทศพร มี ๑๙ พระคาถา กัณฑ์ทิมพานต์ มี ๑๓๔ พระคาถา รวมทั้งเรื่อง ๑๓ กัณฑ์ มี ๑,๐๐๐ พระคาถา การเทศน์มหาชาติ ฯ ในครั้งนี้ จะมีการเทศน์คาถาพัน เป็นการสวดพระคาถาเวสสันดรชาดกเป็นภาษาบาลีติดต่อกัน ๑,๐๐๐ พระคาถาในกัณฑ์เดียว จากนั้นจักได้เทศน์แบบเรียงกัณฑ์ จบครบเรื่องราวทั้ง ๑๓ กัณฑ์ การได้ฟังเทศน์มหาชาติเป็นการย้าเตือนคุณธรรม ด้านการเสียสละส่วนตัว บำเพ็ญประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหนึ่งในค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

ในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อจัดหารายได้ สนับสนุนการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาสาธิตสามัคคี ครั้งที่ ๔๕ “พิบูลบำเพ็ญเกมส์” ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๖ และวันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อแสดงออก ถึงการอนุรักษ์สืบทอดพระพุทธศาสนา และสืบสานประเพณีอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติให้คงอยู่ สืบไป โดยรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายจะนำเข้าสมทบทุนการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาสาธิตสามัคคี ครั้งที่ ๔๕ “พิบูลบำเพ็ญเกมส์”

ขออำนาจพระบารมีแห่งพระรัตนตรัย ขออำนาจบารมีแห่งพระพุทธเชียงใหม่ แสนสุข พระพุทธรูป ประจำโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ขออำนาจแห่งการประกอบกิจกรรมอันเป็นกุศลในครั้งนี้ จงดลบันดาลให้ท่านและครอบครัวและผู้ดูแลใกล้ชิด บุคคลอันเป็นที่รักทั้งหลาย ตลอดจนผู้ที่มีส่วนร่วมในการสร้างบุญ ครั้งนี้ทุกคนจงมีแต่ความสุขสวัสดิ์ เจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าในชีวิต มีทรัพย์ศฤงคาร บริวาร มิตรสหายที่ตี้นำพาความสุข ความเจริญมาให้ มีโชคลาภ มีสุขภาพดี แข็งแรง อายุยืนนาน ปราศจากศัตรูผู้คิดร้าย และภัยตรายทั้งปวง ขอให้บุญกุศลจากการทำบุญในครั้งนี้จงประสบผลแก่ผู้ร่วมทำบุญทุกท่านและครอบครัว พบแต่ความสุขความเจริญประสบแต่สิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการ

(นายธีระ มงคลจิตตานนท์)

นายกสมาคมผู้ปกครองและครู

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

กำหนดการ

“งานเทศน์มหาชาติเวสสันดรชาดก” วันที่ 26 – 27 มกราคม พ.ศ. 2563

ณ ลานรมณีย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

.....

วันอาทิตย์ที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2563

เวลา 08:00 – 08:30 น. โหมโรงเช้าและโหมโรงเทศน์ (เทน้ำพระพุทธรูปในชั้นน้ำมนต์)

เวลา 08:30 – 08:45 น. ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์คาถาพัน

โดยพระมหา ดร.กรวิก อหิงสโก ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสุทัศน์เทพวราราม

คณะผู้บริหารและคณาจารย์ จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ำมนต์ (4 ชุด)

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงดระประธานพร

เวลา 09:30 น. เป็นต้นไป เริ่มการเทศน์เรียงกัณฑ์

เวลา 09:30 – 10:15 น. กัณฑ์ที่ 1 กัณฑ์ทศพร

ประธานประจำกัณฑ์ คือ ครอบครัว “คุณปลื้ม” โดยคุณสตีล คุณปลื้ม/

การแสดง ระบำดาวดึงส์ โดยคณะดนตรีและการแสดง

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์ทศพร 19 พระคาถา

โดย พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ำมนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงสาธุการ

เวลา 10:15 – 11:00 น. กัณฑ์ที่ 2 กัณฑ์หิมพานต์

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์หิมพานต์ 134 พระคาถา

โดย พระมหากิตติ กนต์สิโล วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงดวงพระธาตุ

เวลา 11:00 – 11:45 น. กัณฑ์ที่ 3 ทานกัณฑ์

ประธานประจำกัณฑ์ คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์ทานกัณฑ์ 209 พระคาถา

โดย พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงพญาโคก

เวลา 11:00 – 12:30 น. พักรับประทานอาหารกลางวันตามอัธยาศัย

การแสดง

เวลา 13:15 – 14:00 น. **กัณฑ์ที่ 4 กัณฑ์วนปเวสน์**

ประธานประจำกัณฑ์ คือ สมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา (คุณธีระ มงคลจิตตานนท์)

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อารธนาศีล รับศีล แล้วอารธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์วนปเวสน์ 57 พระคาถา

โดย พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภากรโร วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ำมนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงพญาเดิน

เวลา 14:00 – 15:00 น. **กัณฑ์ที่ 5 กัณฑ์ชุก**

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะศิษย์เก่าโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ม ๓/๔ ปี ๔๘
และคณะ/มีการแสดงประกอบท้ายกัณฑ์ เกมส่บางหญ้าแพรก

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อารธนาศีล รับศีล แล้วอารธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์ชุก 79 พระคาถา

โดย พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ำมนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์
(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์
(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม
ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร
ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงเช่นเหล่า

หมายเหตุ การแสดงทำยักัณฑ์

เวลา 15:00 – 15:45 น. กัณฑ์ที่ 6 กัณฑ์จุลพน

ประธานประจำกัณฑ์ คือ สมาคมศิษย์เก่า โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา(คุณธีระ ปิ่นทอง)

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์จุลพน 35 พระคาถา

โดย พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภาภโร วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ำมนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงคุณพาทย์ หรือเพลงรั้วสามลา

เวลา 15:45 – 16:15 น. กัณฑ์ที่ 7 กัณฑ์มหาพน

ประธานประจำกัณฑ์ คือ บริษัท ภาพร พัฒนา จำกัด (คุณภาสกร หอมหวล.)

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์มหาพน 80 พระคาถา

โดย พระมหากิตติ กนต์สีโล วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ำมนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร
(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์
(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์
(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้สดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงเชิดกลอง

วันจันทร์ที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2563

เวลา 06:30 – 07:00 น. โหมโรงเช้าและโหมโรงเทศน์

เวลา 07:00 – 08:30 น. ถวายภัตตาหารเช้าพระภิกษุ จำนวน 9 รูป

เวลา 08:45 – 09:15 น. กัณฑ์ที่ 8 กัณฑ์กุมาร

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะผู้ปกครองนักเรียน ระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิต
“พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์กุมาร 101 พระคาถา

โดย พระมหาจรรูวัฒน์ จรณธมโม วัดบางรักใหญ่

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้สดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงโอด – เชิดฉิ่ง

หมายเหตุ การแสดงท้ายกัณฑ์

เวลา 09:15 – 10:15 น. กัณฑ์ที่ 9 กัณฑ์มัทรี

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะผู้ปกครองนักเรียนฝ่ายการศึกษานานาชาติ โรงเรียน
สาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” /มีการแสดงท้ายกัณฑ์ คณะเบิร์ดเดย์ ศรีทอง

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)
เทศน์กัณฑ์มีตรี 90 พระคาถา

โดย พระมหาจรรุวัฒน์ จรมณโม วัดบางรักใหญ่

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงทยอยโอด

เวลา 10:15 – 11:15 น. กัณฑ์ที่ 10 กัณฑ์สักกบรรพ

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่
1-3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์สักกบรรพ 43 พระคาถา

โดย พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภาภโร วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้ลำดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงกลมหรือเพลงเหาะ

เวลา 11:15 – 12:00 น. กัณฑ์ที่ 11 กัณฑ์มหाराช

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่
4-6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)
เทศน์กัณฑ์มหาราช 69 พระคาถา

โดย พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้สดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปี่พาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงกราวนอก

เวลา 12:00 – 13:30 น. พักรับประทานอาหารกลางวันตามอัธยาศัย

การแสดง

เวลา 13:30 – 14:15 น. กัณฑ์ที่ 12 กัณฑ์ฉกษัตริย์

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อาราธนาศีล รับศีล แล้วอาราธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมมาสน์เทศน์ (ปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์ฉกษัตริย์ 36 พระคาถา

โดย พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภาภโร วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ชั้นน้ามนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้สดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปี่พาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงตระนอน

เวลา 14:15 – 15:00 น. กัณฑ์ที่ 13 กัณฑ์นครกัณฑ์

ประธานประจำกัณฑ์ คือ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยบูรพา/

การแสดงทำยัณฑ์ระบำถวายพระพร โดยคณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

(ประธาน) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย (ปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

(ประธาน) ถวายตาลปัตร และพระคัมภีร์

(ประธาน) วางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พิธีกร อารธนาศีล รับศีล แล้วอารธนาธรรม

(รองประธาน) จุดเทียนส่องธรรมที่ธรรมาสน์เทศน์ (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ)

เทศน์กัณฑ์นครกัณฑ์ 48 พระคาถา

โดย พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(กรรมการกัณฑ์) จุดเทียนเดินคาถาที่ขึ้นน้ำมนต์

พระเทศน์จบ

(รองประธาน) ถวายผ้าไตร

(รองประธาน) ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์

(คณะเจ้าภาพ) ประเคนต้นกัณฑ์เทศน์

(ผู้บริหารโรงเรียน) รับมอบต้นกัณฑ์เทศน์จากพระผู้แสดงธรรม

ผู้สดับธรรมกรวดน้ำรับพร

ปีพาทย์บรรเลงเพลงประจำกัณฑ์เพลงทะเลแยกलयโชน

หมายเหตุ การแสดงท้ายกัณฑ์

เวลา 13:45 – 15:30 น. แจกทานมหาเวสสันดร

กำหนดการ

เทศน์มหาชาติ มหาเวสสันดรชาดก

ขอเชิญร่วมฟังเทศน์มหาชาติ เวสสันดรชาดก คาถาพัน และ ๑๓ กัณฑ์ แบบเรียงกัณฑ์ ๒ ธรรมาสน์ และกัณฑ์ทรงเครื่อง ในวันอาทิตย์ที่ ๒๖ และวันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ณ ลานธรรมีย์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

อาทิตย์ ๒๖ ม.ค ๖๓ ๘.๐๐-๘.๓๐ น.	โหมโรงเช้าและโหมโรงเทศน์						
๐๘.๓๐ น.	ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย (ปีพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ) และเทียนส่องธรรม/พิธีเทน้ำมนต์						
ว/ด/ป/เวลา	กัณฑ์ที่	ชื่อกัณฑ์	พระคาถา	องค์แสดง	วัด	เพลง	เจ้าภาพ*กัณฑ์หนึ่งๆอาจมีหลายคนหรือหลายคณะ/การแสดง
๐๘.๔๕ น.- ๐๙.๑๕ น.	-	คาถาพัน	๑,๐๐๐	พระมหา ดร. กรวิภ อหิงส์โก	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสุทัศน์เทพวราราม	ตระประทวนพร	คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยบูรพา คณะผู้บริหารสมาคมผู้ปกครองและครู คณะผู้บริหารโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๐๙.๓๐ น.- ๑๐.๑๕ น.	๑.	ทศพร	๑๙	พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	สาธุการ	ครอบครัว “คุณปลื้ม” โดยคุณสติล คุณปลื้ม/ การแสดง ระบำดาวดึงส์ โดยคณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๐.๑๕ น.- ๑๑.๐๐ น.	๒.	หิมพานต์	๑๓๔	พระมหากิตติ กนต์สีโล	วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร	ดวงพระธาตุ	คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๑.๐๐ น.- ๑๑.๔๕ น.	๓.	ทานกัณฑ์	๒๐๙	พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	พญาโศก	คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๑.๔๕ น.- ๑๓.๑๕ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน ชมการแสดงของนักเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา						
๑๓.๑๕ น.- ๑๔.๐๐ น.	๔.	วนปเวสน์* (วนประเวศ)	๕๗	พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภาภโร	วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี	พญาเดิน	สมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา (คุณธีระ มงคลจิตตานนท์)

๑๔.๐๐ น.- ๑๕.๐๐ น.	๕.	ชูชก*	๗๙	พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	เช่นเหล็ก	คณะศิษย์เก่าโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ม ๓/๔ ปี ๔๘ และคณะ /มีการแสดงประกอบท่ายกัณฑ์ เกมสับบางหญ้าแพรก
๑๕.๐๐ น. - ๑๕.๔๕ น.	๖	จุลพน	๓๕	พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภากรโร	วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี	คูกพาทย์/ ร้วสามลา	สมาคมศิษย์เก่า โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา (คุณธีระ ปิ่นทอง)
๑๕.๔๕-๑๖.๑๕ น.	๗.	มหาพน	๘๐	พระมหากิตติ กนตสีโล	วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร	เชิดกลอง	บริษัท ภาพร พัฒนา จำกัด (คุณภาสกร หอมหวล.)

จบการเทศน์มหาชาติวันแรก

หมายเหตุ * การแสดงประกอบกัณฑ์ โดย นักเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมกับคณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา
เพลงสาธุการ รับ-ส่งพระ ประธานจุดธูปเทียน การบรรเลงเพลงท่ายกัณฑ์ การบรรเลงสำหรับการแสดงประกอบกัณฑ์ รวมทั้ง มหาชัย และเชิดกราวรำ
บรรเลงโดยนักเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา และนิสิตคณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา
ตารางนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีกตามความจำเป็นและเหมาะสม

จันทร์ ๒๗ ม.ค.๖๓							
๐๖.๓๐-๐๗.๐๐ น.	โหมโรงเช้าและโหมโรงเทศน์						
๐๗.๐๐-๐๘.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเช้า พระสงฆ์ ๙ รูป						
๐๘.๓๐ น.	ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย (เป่าพาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ) และเทียนส่องธรรม						
	กัณฑ์ที่	ชื่อกัณฑ์	พระคาถา	องค์แสดง	วัด	เพลง	เจ้าภาพ/การแสดง
๐๘.๔๕-๐๙.๑๕ น.	๘.	กุมาร*	๑๐๑	พระมหาจารุวัฒน์ จรณธมโม	วัดบางรักใหญ่	โอด-เชิดฉิ่ง	คณะผู้ปกครองนักเรียน ระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
๐๙.๑๕-๑๐.๑๕ น.	๙	มัทรี*	๙๐	พระมหาจารุวัฒน์ จรณธมโม		ทยอยโอด	คณะผู้ปกครองนักเรียนฝ่ายการศึกษานานาชาติ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” /มีการแสดงทำกัณฑ์ คณะเบิรต์เดย์ ศรีทอง
๑๐.๑๕ น.- ๑๑.๐๐ น.	๑๐	สักกบรรพ*	๔๓	พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภาภโร	วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี	กลม/เหาะ	คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๑.๑๕- ๑๒.๐๐ น.	๑๑	มหาราช	๖๙	พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	กรรวานอก	คณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๒.๐๐ น.- ๑๓.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน ชมการแสดงของนักเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา						
๑๓.๓๐ น.- ๑๔.๑๕ น.	๑๒.	ฉกษัตริย์	๓๖	พระครูปลัดพงษ์เทพ ปภาภโร	วัดเปรมประชา รังสิต ปทุมธานี	ตระนอน	คณะผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๔.๑๕ น.- ๑๕.๐๐ น.	๑๓.	นครกัณฑ์*	๔๘	พระครูพิมลธรรมภาณ ดร.มานพ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	ทะแย กลองโยน	คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยบูรพา/ การแสดงทำกัณฑ์ระบำถวายพระพร โดยคณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา
	ดนตรีไทย บรรเลงเพลงสาธุการ มหาชัย และเชิดกราวรำ พระสงฆ์ประพรมน้ำพระพุทธมนต์ โปรยทาน						

หมายเหตุ

- * การแสดงประกอบกัณฑ์ โดย นักเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมกับศิลปินรับเชิญ เบิร์ตเดย์ ศรทอง และเกมส์บางหญ้าแพรก เพลงสาธุการ รับ-ส่งพระ ประธานจตุรปูเทียน การบรรเลงเพลงทำยักณฑ์ การบรรเลงสำหรับการแสดงประกอบกัณฑ์ รวมทั้ง มหาชัย และเชิดกราวรำ บรรเลงโดยนักเรียนโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา และนิสิตคณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา ตารางนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีกตามความจำเป็นและเหมาะสม

เจ้าภาพกัณฑ์หนึ่ง ๆ อาจมีหลายคนหรือหลายคณะได้

เทศน์มหาชาติ

การเทศน์มหาชาติเป็นที่นิยมของพุทธศาสนิกชนชาวไทยทุกภาคของประเทศ ซึ่งถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน จนเป็นประเพณีอย่างหนึ่งของสังคมชาวไทยพุทธ โดยมีความเชื่อว่าการฟังเทศน์มหาชาติทำให้ผู้ฟังได้บุญมาก และในขณะที่ฟังก็ได้รับความสนุกเพลิดเพลินไปด้วย ถ้ายิ่งพระเทศน์เสียงดี ๆ ก็ยิ่งทำให้ฟังซาบซึ้งยิ่งขึ้น เทศน์มหาชาติเป็นงานใหญ่ ไม่มีใครสามารถจัดให้มีขึ้นมาได้โดยลำพัง วัดใดจะจัดให้มีเทศน์มหาชาติจะต้องเริ่มด้วยการระดมกำลังคน ประชุมปรึกษาหารือแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ วางแผนดำเนินงานไว้แต่เนิ่น ๆ เช่น จัดทำความสะอาดบริเวณวัด ประดับตกแต่งธรรมาสน์ ศาลาการเปรียญ เตรียมหาต้นกล้วย ต้นอ้อย ตลอดจนจัดทำธงทิวประดับประตูกำแพงวัด เป็นต้น จัดได้ว่าเป็นงานใหญ่ในรอบปีเลยทีเดียว การเตรียมงานเทศน์มหาชาติ จึงเป็นประเพณีที่สร้างสรรค์ความสามัคคีของประชาชน ทำให้ประชาชนรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักแบ่งหน้าที่และรับผิดชอบร่วมกัน

คำว่า “เทศน์มหาชาติ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๒:๕๔๑:๘๓๘) ให้ความหมาย “เทศน์” ว่าการแสดงธรรมสั่งสอนในทางศาสนา และ “มหาชาติ” น. เรียกเวสสันดรชาดกว่า มหาชาติ มี ๑๓ กัณฑ์, การมีเทศน์ เรื่องมหาเวสสันดรชาดกเรียกว่า มีเทศน์มหาชาติ

เทศน์มหาชาติเป็นการพรรณนาถึง “เรื่องพระเวสสันดรชาดก” คำว่า “ชาดก” นั้นเป็นชื่อเรียก คัมภีร์ประเภทหนึ่งของพุทธศาสนา ที่กล่าวถึงอดีตชาติของพระพุทธเจ้าเป็นคำสอนประเภทบุคลาธิษฐาน คือ ยกตัวละครขึ้นมาเล่า แล้วสอดแทรกคำสอนเข้าไปในการเล่าเรื่องนั้นๆ ชาดกมีอยู่มากมาย แต่ที่นับว่า สำคัญที่สุดมีอยู่ ๑๐ ชาดกหรือสิบชาติ ตามที่นิยมเรียกกันว่า “พระเจ้าสิบชาติ” ในแต่ละชาติพระพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญบารมีต่างๆ กัน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณ

การบำเพ็ญบารมีก็คือการกระทำความดี ซึ่งดูเหมือนเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลเป็นเรื่องเฉพาะตัว ไม่เกี่ยวกับผู้อื่น หรือ ส่วนรวมแต่ตามความเป็นจริงแล้วการบำเพ็ญบารมีนั้น ย่อมจะทำให้เกิดผลดีทั้งแก่ตัว

ผู้กระทำและประชาชน โดยส่วนรวมโดยแท้ เช่น “การบำเพ็ญสัจจบารมี” ผู้บำเพ็ญยึดมั่นแต่เฉพาะความเป็นจริง ความเที่ยงตรง บุคคลอื่นได้รับผลก็คือ ไม่ถูกหลอกลวง เป็นต้น อนึ่ง การบำเพ็ญบารมีนั้น แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น หรือ ๓ ระดับ คือ ระดับธรรมดาขั้นต้น ๆ เรียกว่า “บารมี” ระดับสูงคือระดับที่ทำได้ค่อนข้างยาก เรียกว่า “อุปัชฌายบารมี” และระดับสูงสุดคือระดับที่บุคคลซึ่งยังเป็นปุถุชนอยู่ไม่สามารถ จะทำได้ เรียกว่า “ปรมัตถบารมี”

ทศชาติชาดก (พระเจ้าสิบชาติ)

อดีตกาลไกลโพ้น พระพุทธองค์ได้เสวยพระชาติมาแล้ว ๑๐ พระชาติ **เรื่องพระเจ้าสิบชาติ หรือทศชาติชาดกเป็นเรื่องราวที่มาจากคัมภีร์พุทธศาสนา ชื่อ “มหานิบาตชาดก” ได้แก่ พระเทมีย์ พระชนก พระสุวรรณสาม พระเนมิ-ราช พระมโหสถ พระภริทัต พระจันทกุมาร พระนารท พระวิฑูร และ พระเวสสันดร** ซึ่งย่อหัวใจพระเจ้าสิบชาติ ดังนี้ เต ช สุ เน ม ภู จ นา วิ เว ในชาติสุดท้ายเรียกว่า มหาชาติหรือมหาชาติกึ่ง หมายถึง ชาดก เรื่องยิ่งใหญ่ พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญบารมีครบทั้ง ๓ ระดับในทุกชาติ ดังนั้นเมื่อรวมสิบชาติจึงเป็น ๓๐ ระดับ เรียกว่า “**บารมี ๓๐ ทัศน์**” ชาติทั้งสิบนั้น เรียงตามลำดับดังนี้

๑.เทมีย์ชาดก

พระเทมีย์ บำเพ็ญเนกขัมมะบารมี คือ การออกบวชหรือออกจากกาม

๒.มหาชนกชาดก

พระชนก บำเพ็ญวิริยะบารมี คือ ความเพียร

๓.สุวรรณสามชาดก

พระสุวรรณสาม บำเพ็ญเมตตาบารมี คือ ประสงค์ให้คนอื่นมีความสุข

๔. เนมิราชชาดก

พระเนมิราช บำเพ็ญอธิษฐานบารมี คือ มีความตั้งใจแน่วแน่

๕. มโหสถชาดก

พระมโหสถ บำเพ็ญปัญญาบารมี คือ มีความรับผิดชอบ

๖. ภูริทัตชาดก

พระภูริทัต บำเพ็ญศีลบารมี คือ รักษาศีลอย่างเคร่งครัด

๗. จันทกุมารชาดก

พระจันทกุมาร บำเพ็ญขันติบารมี คือ ความวางเฉย ไม่หวั่นไหว

๘. นารทชาดก

พระนารท บำเพ็ญอุเบกขาบารมี คือ ความวางเฉย ไม่หวั่นไหว

๙. วิทูรชาดก

พระวิทูร บำเพ็ญสัจจบารมี คือ ความจริง ความเที่ยงตรง

๑๐. เวสสันดรชาดก

พระเวสสันดรชาดก บำเพ็ญทานบารมี คือ ความเสียสละ เพื่อความสุขของคนอื่น

การที่เรียกเวสสันดรชาดกว่า “มหาชาติ” นั้น น่าจะมีเฉพาะในหมู่พุทธศาสนิกชนชาวไทย และไม่เรียกชาดกเรื่องอื่น ๆ ว่ามหาชาติ ชาดกเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเวสสันดรที่เน้นการบำเพ็ญทาน

บารมีของพระโพธิสัตว์เป็นที่รู้จักในดินแดนลุ่มน้ำเจ้าพระยามาตั้งแต่สมัยทวารวดีแล้ว เพราะสังคมทวารวดีมี
ค่านิยมในเรื่องการสร้างสมบุญญาบารมี มหาชาติคือเรื่องเวสสันดรชาดก หรือมหาเวสสันดรชาดก ที่มี
ความสำคัญกว่าชาดกเรื่องอื่นๆ เพราะปรากฏพระบารมีของพระโพธิสัตว์ครบถ้วนบริบูรณ์ทั้ง ๑๐ ประการ คือ

๑. เนกขัมมบารมี ทรงครองเพศบรรพชิตตลอดเวลาที่ประทับ ณ เขาวงกต
๒. วิริยะบารมี ทรงปฏิบัติธรรมมิได้ย่อหย่อน
๓. เมตตาบารมี เมื่อพราหมณ์จากเมืองกลิงคราชภูริมาทูลขอช้างปัจจัยนาเคนทร์ เพราะเมือง
กลิงคราชภูริฝนแล้งก็ทรงพระเมตตาประทานให้และเมื่อชุกชกมาทูลขอสองกุมารโดยอ้างว่าตนได้รับความ
ลำบาก ต่างๆ พระองค์ก็มีเมตตาประทานให้ด้วย
๔. อธิฐานบารมีคือการตั้งมั่นที่จะบำเพ็ญบารมีเพื่อให้สำเร็จพระโพธิญาณเบื้องต้น แม้จะมี
อุปสรรคก็มีได้ทรงย่อท้อ จนพระอินทร์ต้องประทานความช่วยเหลือต่างๆเพราะตระหนักในน้ำพระทัย
อันแน่วแน่ของพระองค์
๕. ปัญญาบารมีทรงบำเพ็ญภาวนามัยปัญญาตลอดเวลาที่ทรงผนวช
๖. ศีลบารมีทรงรักษาศีลอย่างเคร่งครัดระหว่างทรงผนวชอยู่ ณ เขาวงกต
๗. ขันติบารมีทรงอดทนต่อความยากลำบากต่าง ๆ ขณะที่เดินทางมายังเขาวงกตและตลอดเวลาที่
ประทับ ณ ที่นั้น แม้เมื่อทอดพระเนตรเห็นชุกชกเขียนตีสองพระกุมารอย่างทารุณพระองค์ก็ทรงข่มพระทัยไว้ได้
๘. อุเบกขาบารมีเมื่อสองพระกุมารถูกชุกชกเขียนตีวิงวอนให้พระองค์ช่วยเหลือ พระองค์ก็ทรง
บำเพ็ญอุเบกขา คือ ทรงวางเฉย เพราะทรงเห็นว่าได้ประทานเป็นสิทธิ์ขาดแก่ชุกชกไปแล้ว
๙. สัจจบารมีทรงลั่นวาจายกพระกุมารให้ชุกชกเมื่อพระกุมารหลบหนีก็ทรงติดตามมาให้

๑๐. ทานบารมีทรงบริจาคทรัพย์สินช้างม้าราชรถพระกุมารทั้งสองและพระมหาลี

การบำเพ็ญทานนี้เป็นเรื่องที่ลึบ และเป็นเรื่องสุดท้ายของพระเจ้าสิบชาติ เป็นเรื่องที่มีผู้รู้จักกันมากตั้งแต่

โบราณกาลมาทีเดียว จึงมีการเทศน์ที่เรียกกันว่า มหาชาติ ซึ่งแต่งเป็นร้อยยาวอย่างเพราะพริ้ง

"เวสสันดรชาดก" เป็นพระชาติสุดท้ายที่พระพุทธเจ้าเสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์ และพระชาติ

ต่อไปก็ได้บรรลุเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระชาติที่เป็นเวสสันดรนี้พระองค์บำเพ็ญทานบารมีครบทั้ง ๓

ระดับเริ่มด้วยการเสียสละทรัพย์สินของพระองค์ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อนทั่วไปเป็นทาน

บารมีระดับแรกขั้นที่สองเป็นขั้นที่บุคคลทั่วไปน้อยคนจะสามารถทำได้ คือ เสียสละเลือดเนื้อของพระองค์ให้

เป็นทาน เช่น ให้อวัยวะเป็นทาน เป็นต้น ระดับสูงสุดพระองค์ยอมเสียสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อให้เป็นทาน หรือพูด

อีกอย่างหนึ่งว่า ถ้าสิ่งใดจะเป็นความสุขของปวงชน พระองค์ยอมเสียสละได้ทุกอย่างแม้กระทั่งชีวิต

เวสสันดรชาดกปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เป็นคาถาภาษาบาลี

นับได้ ๑,๐๐๐ พระคาถา เป็นพระพุทธวจนะที่อยู่ในรูปแบบคาถาภาษาบาลีคือคำร้อยกรอง ซึ่งต่อมาได้มีการ

แปลเป็นภาษาไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี

กัณฑ์ทศพร

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์ทศพร ผู้นั้นจะได้รับทรัพย์สมบัติ
ดังปรารถนา ถ้าเป็นสตรีจะได้สามีเป็นที่ชอบเนื้อใจ
บุรุษจะได้ภรรยาเป็นที่ต้องประสงค์อีกเช่นเดียวกันจะ
ได้บุตรหญิงชายเป็นคนที่อ่อนส่อนง่ายมีรูปกาย
งดงาม มีความประพฤติดีภักดีเรียบร้อยทุกประการ

ข้อคิดประจำกัณฑ์

การทำบุญจักให้สำเร็จสมประสงค์ต้องอธิษฐาน
จิตตั้งเป้าหมายชีวิตที่ตนปรารถนาไว้ ความปรารถนา
ที่จะสำเร็จสมดังตั้งใจ ผู้นั้นต้องมีศีลบริบูรณ์
กล่าวคือ

๑. ต้องกระทำความดี
๒. ต้องรักษาความดีนั้นไว้
๓. หมั่นเพิ่มพูนความดีให้มากยิ่งขึ้น

กล่าวถึงเหตุที่จะมีเรื่องเวสสันดรชาติเกิดขึ้นกับ
เล่าเรื่องพระนางมณีนทปสูติในอดีตจนถึงกุลของพร
๑๐ ประการ จากท้าวมัชฌิมาผู้กษัตริย์ พระนางมณีนทปสูติได้รับ
พรทิพย์ ๑๐ ประการ ในวันจะเกิดมาเป็นมารดาของ
พระเวสสันดร ณ เมืองสิหิงห์เมื่อครั้งอดีตกาล
ที่ล่วงมานครสิหิงห์นั้นมีพระราชานามสิหิงหาราช
ทรงครองเมืองโดยกษัตริย์ราชธรรม พระราชกรณ
ยกบัลลังก์ให้พระโอรสขึ้นเสวยราชย์แทน เมื่อเจริญ
วัยสมควรแล้วพระราชโอรสมีพระนามว่า "สญชัย"
และได้อภิเษกกับพระนางมณีนทปสูติพระธิดาแห่งราชา
กรุงมัททราช พระจากทพลวรรค์ แต่ปางก่อนนั้น มณีน
ทปสูติเสวยชาติเป็นอัศรมเสลของพระอินทร์ เมื่อจะ
สิ้นพระชนมายุจึงขอทศพรจากพระอินทร์ได้
๑๐ ข้อ ทั้งยังเคยไปรยผงจันทร์แดงถวาย
พระวิปัสสิพุทธเจ้าและอธิษฐานให้ได้เกิดเป็นมารดา
พระพุทธเจ้าด้วย

พร ๑๐ ข้อนี้มีดังนี้

๑. ขอให้เกิดในมัททราช แคว้นสิหิงห์
๒. ขอให้มิดวงเนตรคมงามและดำขลับดังลูกเนื้อกราย
๓. ขอให้คือคมขำดังสร้อยคอนกยูง
๔. ขอให้ได้นาม "มณีนทปสูติ" ดังกพเดิม
๕. ขอให้มิดวงพระโอรสเทริกเทียรดีที่สุดในชมพูทวีป
๖. ขอให้พระครรภ์งาม ไม่ป้องกันดังสตรีสามัญ
๗. ขอให้พระทันแปลงปลั่งงดงามไม่ยวบคล้อยลง
๘. ขอให้เส้นพระเกศาดำขลับตลอดชาติ
๙. ขอให้ผิวพรรณละเอียดบริสุทธ์ดุจทองคำ
ธรรมชาติ
๑๐. ขอให้ได้ปลดปล่อยนรกโทษที่ต้องอาญาประหารได้

- กัณฑ์ทศพร ประจำปีชวด -

กัณฑ์หิมพานต์

พระนางอุสดีได้มาเกิดเป็นอัครชายาของ พระราชานแว้นสิพีรัฐสมดังคำพระอินทร์นั้น พระนางยังมีพระสิริโฉมงดงามตามคำพรอีกด้วย ครั้งเมื่อทรงพระครรภ์ครบ ๑๐ เดือน พระอินทร์ก็ทูลอาราธนาพระโพธิสัตว์ มาจุติในครรภ์ พระนางอุสดีประสูติพระกุมาร วันหนึ่ง พระนางอุสดีทรงทูลขอพระราชอาพาสาพระนคร เมื่อขึ้นสิวิกาเสด็จทองเล็ดจลัญจอร์ไปตั้งดรอกทาง ของเหล่าพ่อค้าก็เกิดปวดพระครรภ์และทรงประสูติ พระราชโอรสกลางดรอกนั้น พระราชกุมารจึงได้ พระนามว่า "เวสสันดร" ในวันที่พระราชกุมารทรง ประสูติพญาช่างฉักกัณฑ์ได้นำลูกช่างเผือกเข้ามาใน โรงช่างต้นช่างเผือกคู่เผือกคู่บารมีนั้นมีนามว่า "ปัจฉัยนาเคนทร์" พระราชกุมารเวสสันดรทรงบริจาคน ดั้งแต่ ๘-๘ ชันษา ทรงปลดปิ่นทองคำและเครื่อง ประดับเงินทองแก้วเพชรให้แก่นางสนมกำนัลสั่ว ทุกคนถึง ๙ ครั้งเพื่อมุ่งหวังพระโพธิญาณกายภาคหน้า เมื่อทรงเจริญชันษาได้ ๙ ปีก็ทรงตั้งจิตอธิษฐาน ว่าจะบริจาคนเลือดเนื้อและดวงหทัยเพื่อมุ่งพระโพธิญาณ ในกาลข้างหน้าอย่างแน่แน่วแต่ครั้งถึงวัย ๑๖ พรรษาที่ แดกกลานในคิลปวิทยา ๑๖ แขนง ทรงได้ขึ้นครองราชย์ และอภิเษกกับพระนางมัทธิและมิพระโอรสกับพระริดา พระนามว่า "ชาสิกุมาร" และ "กัณฑ์กุมาร" อันหมายถึง ห่วงทองบรสิสุทธิ์ เวลาต่อมาเมืองกลิงคราชเกิดภัยสุค ฝนแล้งผิวดฤฤกาลข้าวยากหมากแพงเป็นที่ยากเชิญ ฤกษ์ร้อนไปทั่วชาวนครมาชุมนุมร้องทุกข์หน้าวังกัน แน่นชนิด พระเจ้ากลิงคราชจึงทรงถือศีล ๗ วัน เพื่อขอบุญฤกษ์ช่วยทว่าฝนฟ้าก็ยังไม่ตกหน้กอำมาตย์ จึงทูลให้ทรงขอช่างเผือกแก้วปัจฉัยนาเคนทร์ ของพระเวสสันดรด้วยว่าพระเวสสันดรกษัตริย์สิพีนั้น ชีช่างคู่บารมีไปไหนใดก็มีฝนโปรยปรายชุ่มชื้นไปทั่วแคว้น พระเจ้ากลิงคราชจึงส่ง ๘ พราหมณ์ไปทูลขอช่างแก้วจาก พระเวสสันดรเมื่อได้ช่างแก้วจากพระเวสสันดรแล้ว พราหมณ์ก็ชีช่างออกจากกรุง บรรดาชาวนคร เห็นช่างพระราชาก็ทูลกันเข้าล้อมและตะโกนด่าทอ จะทำร้ายพราหมณ์ทั้ง ๘ คนแต่พราหมณ์ทว่าดตอบว่า พระเวสสันดรพระราชทานช่างให้พวกตนแล้ว เมื่อพราหมณ์นำช่างแก้วไปถึงเมืองฝนฟ้าก็โปรยปราย ลงมาเป็นที่ยินดีทั้งแคว้นแต่ในกรุงสิพีนั้นกลับอลหม่าน มหาชนต่างมาชุมนุมที่หน้าพระลานร้องทุกข์ พระเจ้ากรุงลัญชัยว่า พระเวสสันดรยกพระยาชสาสร ผู้บ้านเมืองให้คนอื่น ผิดราชประเพณีเกรงว่าอีกต่อไป ภายหน้าอาจยกเมืองให้คนอื่นก็ได้ ขอให้แสรเทศ พระเวสสันดรออกจากนครเกิด

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์หิมพานต์ย่อมได้สิ่งปรารถนาทุก ประการครั้นตายแล้วได้ไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เสวยสมบัติอันมโหฬารมีบริวารแวดล้อมบำรุง บำเรออยู่เป็นนิตย์จตุจากสวรรค์แล้วจะลงมาเกิด ในตระกูลชาติดียะมหาศาล หรือตระกูลพราหมณ์ มหาศาลอันบริบูรณ์ด้วยทรัพย์ศฤงคาร บริวาร มากมายนานาประการ เช่น โค กระบือ ช้าง ม้า รถยานพาหนะจะนับจะประมาณมิได้ประกอบด้วย สุขกายสบายใจทุกอิริยาบถ

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. คนดีเกิดมานำพาโลกให้ร่มเย็น
๒. โลกต้องการผู้เสียสละมีละเมื่อนั้นหายจะบังเกิด
๓. การทำดียอมมีอุปสรรค "มารโมมีบารมีไม่มามาร ยิ่งมาบารมียิ่งแก่กล้า"
๔. จุดหมายแห่งการเสียสละอยู่ที่พระโพธิญาณมี หวั่นโหวนแม้จะได้รับการทุกข์

กัณฑ์หิมพานต์ ประจำปีลู

กัณฑ์ทานกัณฑ์

พระเจ้ากรุงสุโขทัยจำเป็นต้องแสรงศพระราชาโอรส ด้วยเสียดพระทัยนัก พระนางสุสดีกุลขอกภัยโทษก็ มิเป็นผลสำเร็จ พระเวสสันดรกุลลาพระมารดา พระบิดาและขอบริจาคทานให้พรสัตว์ตถสถมมหากทาน คือ ข้าว ๗๐๐ โคกม รถม้า ๗๐๐ คัน และ กาลี อย่างละ ๗๐๐ บริจาคให้คนทั่วไปสัตว์ตถสถมมหากทานนั้น คือ ข้าว ๗๐๐ เชือก ข้าว ๗๐๐ ตั้ว โคกม ๗๐๐ ตั้ว รถม้า ๗๐๐ คัน นารี ๗๐๐ นาง กาลี ๗๐๐ คน กาลี ๗๐๐ คน ข้าอากรณ ๗๐๐ ชัน เสด็จออกจากนครพระนางมัทรี พาพระโอรสและพระริดาตามเสด็จออกป่าด้วย มิทรงยอมอยู่ในวังแม้พระเวสสันดรจะยับยั้งห้ามปราม มิให้มาดกระทำให้ลำบากด้วยกันในป่าระหว่างทางที่เสด็จขึ้น ราชรถกองไปนั้น มีพราหมณ์วิ่งมาทูลขอช้างช้าง ขอรถช้าง พระเวสสันดรก็ยกให้ทั้งสิ้นในที่สุด จึงต้องทรงอุ้มพระโอรสและพระริดาเสด็จเข้าป่าไป

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์ทานกัณฑ์จะบริบูรณ์ด้วยแก้วแหวน เงินทอง กาลี กาลี และสัตว์สองเท้าสี่เท้า ครั้นตายแล้วจะได้ไปเกิดในภพมาพอสวรรค์ มีนางเทพอัปสรแวดล้อมมากมายเสวยสุข อยู่ในปราสาทสร้างด้วยแก้ว ๗ ประการ

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. ความรักของแม่ ความห่วงของเมีย
๒. โทษกัณฑ์ของการเป็นหม้าย คือถูกประนามหยามหมิ่นอาจถึงจบชีวิตด้วยการชกกองไฟให้รุ่งโรจน์แล้วโดดฆ่าตัวตาย
๓. เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม พึงยอมเสียสละประโยชน์สุขส่วนตัว
๔. ยามบุญมีเขาก็ยกยามตกต่ำเขาก็หยาม ชีวิตมีทั้งขึ้นบานและขึ้นขม

- ทานกัณฑ์ ประจำปีชกาล -

กัณฑ์ท่อนประเวศน์

เมื่อเสด็จด้วยพระบาทถึงเมืองเจดราช พระราชาเสด็จมาต้อนรับและทูลเชิญให้ครองเมืองเจดราชนั้น แต่พระเวสสันดรขอไปบำเพ็ญเพียรในป่าชัฏตรีภยเจดราช จึงรับสั่งให้เจตบุตรคอยอารักขาในป่า และถวายน้ำผึ้งและเนื้อให้พระเวสสันดรด้วย เมื่อพระเวสสันดรเดินทางมาถึงเขาวงกต พระนางมัทรและชาลิกุมาร กัณหากุมารต่างก็เหน็ดเหนื่อยสะอื้นไห้ด้วยความลำบากยากเข็ญ พระเวสสันดรจึงทรงเปลี่ยนเครื่องทรงเป็นนุ่งห่มของนักบวช พระนางมัทรก็ทรงบวชเป็นดาบสณี บำเพ็ญศีลกัณฑ์ในป่าอยู่ที่อาศรม พระนางมัทรต้องปิดกวาดอาศรมทุกวันแล้วก็หาผลไม้ในป่า ดักน้ำมาเตรียมไว้ ในป่านั้นอุดมด้วยผลไม้มีนาขนิด มีสระโบกขรณีน้ำสะอาดใสไหลเย็น มีพศุขาร่มรื่นและมีดอกไม้หอมหวานทั่วทั้งป่าราวกับวิมานทิพย์

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์ท่อนประเวศน์จะได้รับความสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า จะได้เป็นบรมภักษตรีภยในชมพูทวีป เป็นผู้ทรงปรีชา เฉลียวฉลาด สามารถปราบอริราชศัตรูให้ย่อยยับไป

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. ยามเห็นใจ ยามจน ยามเจ็บ ยามจากเป็นยามที่ควรจะได้รับความช่วยเหลือแล
๒. ผลิตของมิตรแท้ คือ ไม่ทอดทิ้งในยามเพื่อนทุกข์ช่วยอุ้มชูยามเพื่อนอ่อนล้า ช่วยจุดดิ่งยามเพื่อนตกต่ำ
๓. น้ำใจของคนดี หากรู้ชัดว่าปกติสุขของคนส่วนมากจะตั้งอยู่ได้ เพราะการเสียสละของตนก็สับครสลดโอกาสและโชคลาภอันจะพึงได้ด้วยความชื่นชม

- กัณฑ์ประเวศน์ ประจำปีเถาะ -

กัณฑ์ชูชก

พราหมณ์นาม "ชูชก" ได้เที่ยวขอกทานเก็บเงินได้ถึง ๑๐๐ กษาปณ์ จึงนำเงินไปฝากเพื่อนไว้พาลงศยุวอดเศรษฐีอย่างปดันทัก จากนั้นก็ออกเดินทางตระเวนขอเงินสลับไป ส่วนพราหมณ์ตัวเมียเก็บเงินไว้นานแล้วเห็นว่าชูชกไม่มาเอาลัทธิ คิดว่าชูชกคงจะตายไปแล้ว จึงชวนกันนำเงินนั้นออกมาใช้จ่ายเสียจนหมดทั้งสิ้น ครั้นชูชกหวนกลับมาทวงเอาเงิน สองตัวเมียก็ตกใจ ชนงกมีรูจะทำการประการใด ด้วยความที่กลัวชูชกจะเอาความ จึงตกลงจะยกนางอมิตดาลูกสาวให้แก่ชูชก แทนเงินที่ใช้หมดไป นางอมิตดาเป็นรูปร่างงามและวัยสาว ส่วนชูชกนั้นเฉาชราและมีรูปลักษณ์อุบาทว์อัปลักษณ์ยิ่งนัก เมื่อชูชกพานางอมิตดาไปอยู่กินด้วยกันที่หมู่บ้านกุนวิฐ พวกเมียพราหมณ์บ้านอื่นต่างพากันริษยาจึงลางอมิตดา พราหมณ์ทั้งหมู่บ้านก็ขึ้นชมนางอมิตดาจนมากุบตีเมียตนกันทุกวัน ด้วยเพราะนางอมิตดานั้นเป็นบุตรกตัญญู เมื่อมาอยู่กับชูชกก็ปรนนิบัติรับใช้ทุกประการมิให้ขาดตกบกพร่อง ว่าจาทิโพเราะมิเคยขึ้นเสียงเหล้า เมียของพราหมณ์จึงมาดกนางอมิตดาที่ทำน้ำ รุมด่าว่านางอมิตดาที่มาเป็นเมียชูชกน่าเกลียดตัวเหม็นน่าชยะแขยง ยอมรับใช้ดาแต่ทุกอย่างน่าสมเพช

อานิสงล

ผู้ใดบูชากัณฑ์ชูชกจะได้บังเกิดในตระกูลกษัตริย์ ประกอบด้วยสมบัติ อันงดงามกว่าชนทั้งหลายจะเจรจาปราศรัยก็โพเราะเสนาะโสด แม้จะได้สามีภรรยาและบุตรธิดาก็ล้วนแต่มีรูปทรงงดงาม สอนง่าย

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. ของที่รักและห่วงแหน ที่โบราณห้ามฝากผู้อื่นไว้ คือ เงิน มีา เมีย ยิ่งต้องเมียห้ามฝากเด็ดขาด อันตรายมาก
๒. ภรรยาที่ดีย่อมไม่ย่อหย่อนต่อหน้าที่
๓. ของไม่คู่ควรย่อมมีปัญหา

นางอมิตดาถูกรุมด่าที่หัวหมอนน้ำร้องไห้กลับบ้าน บอกแก่ชูชกว่าจะไม่ไปดักน้ำและไม่ทำงานบ้านอีกแล้ว ขอให้ชูชกไปทูลขอกันหาชาลีจากพระเวสสันดรมาช่วยงานบ้านก็แล้วกัน ด้วยความรักภรรยา เฉาชูชกจึงเตรียมข้าวตุกและตั้งงาใส่ยามออกเดินทางไปยังเขาวงกตกันที่ในระหว่างเดินทาง ดาเฉาชูชกแวะเวียนถามชาวบ้านว่า พระเวสสันดรเสด็จประทับอยู่ ณ ที่แห่งใด พวกเขาบ้านต่างก็ชี้วางอิฐหินเข้าใส่ชอกานเฉาแล้วขับไล่ด้วยถ้อยคำหยาบคายต่าง ๆ ว่าเป็นไว้พวกฉัฎโรมักขอเอาทุกอย่างจนพระเวสสันดรตระทำลำบาก เฉาชูชกเดินดุ่มเข้าป่าไปเจอสุนัขของเจตบุตรที่อาภักขาป่า สุนัขต่างวิ่งกรูเข้าใส่กัณฑ์ชอกานเฉาจนต้องวิ่งขึ้นต้นไม้ด้วยตกใจเสียขวัญ

- กัณฑ์ชูชก ประจำปีมะโรง -

กัณฑ์จุลพน

กล่าวถึงชูชกเดินทางไปหาวงศ พบพราหมณ์เจตบุตรชูชกใช้กลอุบายหลอกว่าเป็นราชทูตของพระเจ้ากรุงสุทนต์พร้อมชูกลักพริก กลักชิงเสเบียงครั้งที่นางอมิตตาจัดหาให้ว่าเป็นพระราชสาส์นของพระเจ้ากรุงสุทนต์ จนพราหมณ์เจตบุตรหลงเชื่อ จึงขับออกทางให้ไปจนถึงอาศรมของพระอัจจุตฤทธิ์ พราหมณ์เจตบุตรผู้มีรูปร่างกำยำไว้หนวดแดงหน้าตาคมถึงก็ถือหน้าไม้ อายยาพิชมาหาชูชกหมายจะฆ่าให้ตายตามคำสั่งกษัตริย์เจตราช แต่ชูชกเจ้าเล่ห์คิดอุบายเอาตัวรอดจึงตัวลั่นขันทกริบร้องว่า ตนเองเป็นราชทูตของพระราชา มาทูลเชิญเสด็จพระเวสสันดรกลับวัง เพราะพระราชาทรงอภัยโทษแล้ว พราหมณ์เจตบุตรได้ยินก็ดีใจจึงเชื่อคำเท็จนั้น จึงจัดเสเบียงเพิ่มให้ชูชกและชี้ทางให้อีกด้วย

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์จุลพน แม้จะบังเกิดในปรภพใด ๆ จะเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยสมบัติบริวาร จะมีอุทยานอันดารดาษด้วยดอกไม้หอมตกลงไป แล้วจะมีระบอบภรรยาอันเต็มไปด้วยปทุมชาติ ครั้นตายไปแล้วก็ได้เสวยทิพย์สมบัติในโลกหน้าสืบไป

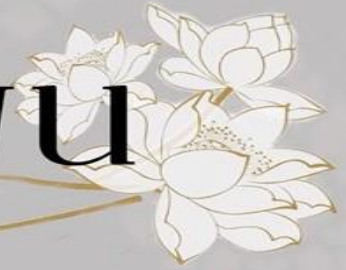
ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. มีอำนาจหากขาดปัญญาย่อมถูกหลอกได้ง่าย
๒. คนโง่งเป็นเหยื่อของคนฉลาด
๓. ไร้ใจทาง วางใจคน จะจนใจตัว

- กัณฑ์จุลพน ประจำปีมะเส็ง -

กัณฑ์มหาพน

กล่าวถึงชูชกเดินทางไปพบพระอ้อจตุตฤๅษี ได้ หลอกหลวงพระฤๅษีให้หลงกลว่าเป็นกัลยาณมิตร ของพระเวสสันดรจนได้พักค้างคืนกับพระฤๅษี รุ่งขึ้นพระฤๅษีได้ให้กินผลไม้และชี้ให้ชมเขาลำเนาไพร พร้อมบอกระยะทางสภาพป่าและหนทางที่จะไปสู่ เขาวงกตให้แก่ชูชก ซึ่งประกอบไปด้วยเขาใหญ่ สระน้ำและสัตว์ป่านานาชนิด

แต่ชูชกเดินทางไปกลางป่าพบฤๅษีอ้อจตุตฤๅษีแล้ว ความเท็จอีก ฤๅษีจึงยอมชี้ทางไปอาศรมของ พระเวสสันดร เมื่อไปถึงเป็นเวลาพลบค่ำ แต่ชูชก ที่ซ่อนตัวบนชะง่อนเขาด้วยคิดว่า ต้องรอรุ่งเช้าให้ พระนางมัทรีออกไปหาผลไม้ เพราะนางคงไม่ยอม ยกลูกให้ใครแน่

อานิสงส์

ผู้ใญ่บุชชกัณฑ์มหาพน จะไ้ได้เสวยสมบัติในดาวดึงส์เทวโลกนั้น แล้จะไ้ได้ลงมาเกิดเป็นกษัตริย์มหาศาล มีภริย์ศตุงการบวรารมมาก มีอุทยานและสระโบกขรณีเป็นที่ประพาส เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยคักดาบุภาพ เพื่องฟังไปทั่วชมพูทวีป วิกทั้งจักได้เสวยอาหารทิพย์เป็นนิจนิรันดร

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. จลาดแต่ขาดเฉลียว มีปัญญาแต่ขาดสติก็เสียทีพลาดท่าไ้
๒. สงสารนิมหาย เชื่อง่ายเป็นทุกข์
๓. คบคนให้ดูหน้า ชื่อเจ้าให้ดูเนื้อ ชื่อเสือให้ดูลาย

- กัณฑ์มหาพน ประจำปีมะเมีย -

กัณฑ์กุมาร

เคราะห์ร้ายมาถึงและในคืนนั่นเอง พระนางมัทรีทรงพระสุบินร้ายว่ามีบุรุษตัวดำร่างสูงใหญ่พุ่งเข้าล้อมฝาต สองหูกุดดอกไม้แดง มือถือดาบใหญ่ ตรงเข้าจิกพระเศศาแล้วแทงดาบใส่ดวงพระเนตร ครักดวงตาออกไปทั้งสองข้าง จากนั้นกรีดพระอุระควักเอาพระทัยไปทิ้งดวง พระนางร้องลั่นสะดุ้งตื่นบรรทมพระวรกายลั่นสะท้านรีบไปหาพระเวสสันดรเพื่อจะให้ทำนายฝัน แต่เมื่อเข้าไปในอาศรมพระเวสสันดรก็ตรัสว่า "น้องหญิงจงเล่าความอยู่ที่ข้างนอกเถิด" พระนางมัทรีทรงทูลเล่าพระสุบินนั้นพระทัยลั่นพระเวสสันดรทรงทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้นในรุ่งเช้า แต่ตรัสแก่พระนางว่าเป็นความตรากตรำลำบาก จึงทำให้เกิดราดูวิปริตดังนี้ เมื่อรุ่งเช้าพระนางมัทรีมีลางสังหรณ์ไม่ยอมเสด็จเข้าป่า จึงตรัสสั่งพระโอรสและธิดาให้อยู่ใกล้ ๆ เสด็จพ่อ ครั้นพระนางมัทรีไปแล้ว เมาชูชกจึงรีบเข้าไปยังบริเวณอาศรมทันที เมื่อพระกุมารชาลีเข้าไปถามต้อนรับ ชูชกจึงแกล้งว่าพระกุมารเป็นเด็กทลลาด จึงทรงร้องทวาดไล่ไปด้วยหวังจะข่มให้กลัวแล้วหนีไป แล้วเมาชูชกก็เข้าเฝ้าพระเวสสันดร พยายามอ้างถึงความลำบากยากเข็ญนานาประการ ในการเดินทางฝ่าอันตรายมาถึงป่านี้ก็เพื่อขอขียนบุตรไปช่วยงานที่บ้าน เนื่องจากตนจนยากไม่มีเงินซื้อทาสได้ พระเวสสันดรตรัสอนุญาต ชาลีกุมารแอบได้ยินจึงพาน้องสาวไปซ่อนที่ได้ใบบัวข้างสระน้ำ เมาชูชกเห็นเด็กทั้งสองหายไปก็แกล้งดิ้นรนดัดพ้อพระเวสสันดรด้วยคำบริภาษว่า "โหนละที่พระองค์บริจาคนาน ปากยกให้แก่โหนและเด็กร้ายทั้งสองคงจะคิดหนีไปแล้ว พระองค์มิได้มีจิตบริจาคนาน

นานตามทีลั่นล่งจะไว้เลย" เมื่อสดับดังนั้น พระเวสสันดรจึงเสด็จออกตามหาที่บริเวณชาลีรชกุมารมิอยากให้พระราชนิดาออกร้องเรียก นานไป จึงจูงน้องออกมา พระเวสสันดรขอให้กัณฑ์หา ชาลี ติดตามเมาชูชกไปเถิด แต่ให้รอรับเวลาพระนางมัทรีก่อน เมาชูชกไม่ยอมฟัง รับหาเชือกเถาว์ลยมาผูกมัดพระโอรสพระธิดา แล้วเอาหวายเขียนติดต่อหน้าพระเวสสันดร พาลงดูตระซากลากไปอย่างโหดเหี้ยม กัณฑ์หา ชาลี ถูกตีรุนแรงที่รับให้หาพระบิดาพระมารดา พระเวสสันดรกับแสง แต่ก็ตั้งมั่นในสัจจะที่พระองค์ตั้งจิตไว้ ก่อนไปนั้นชูชกว่า ถ้าจะไต่ตัวกับหาชาลีได้ก็ต้องให้ ทาส ช่าง ม้า โคนม ทองคำ สิ่งละ ๑๐๐ แก้วชูชก ครั้นเมื่อเมาร้ายนำตัวพระกุมารและกุมาริไปแล้ว ก็ให้เกิดอัศจรรย์ดินฟ้าวิปโยคครั้นครั้น ฟ้าผ่าผ่าละพระรังกลัวไปทั่วป่าหิมพานต์

อานิสงส์

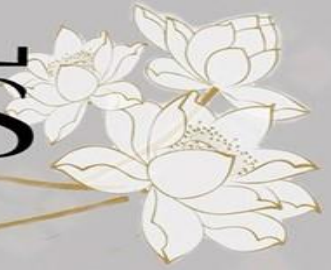
ผู้ใดบูชากัณฑ์กุมาร ย่อมประสบความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา ครั้นตายไปได้เกิดในภามาพอรสวรรค์ในสมัย พระศรีอารยเมตไตรยมาอุบัติก็จะได้พบศาลนาชของพระองค์ จะได้ถือปฏิสนธิในตระกูลกษัตริย์ ตลอดจนได้สดับฟัง พระลักธรรมเทศนาของพระองค์แล้วบรรลุพระอรหันตผล พร้อมปฏิสัมพันธ์ทั้ง ๘ ด้วยบุญกุศลที่ได้อบรมไว้

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. ความเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ ไม่ฝืนฝืนสามเข้าไปขอร้องจนพระมัทรีเข้าป่าจึงเข้าเฝ้า เพื่อของสองกุมาร เป็นเหตุให้ชูชกประสบผลสำเร็จใจสิ่งที่ตนปรารถนาดังกาศิณโอรานว่า "ข้า ๆ จะได้พริ้งสามงาม ด่วนได้สามมสึสามมกพลิกแพลง" ข้าเป็นการนานเป็นคุณ ผู้รู้จักโอกาสมีมารยาท กล้าหาญใจเขิน เป็นสำเร็จ
๒. พ่อแม่ทุกคนรักลูกเหมือนกัน แต่เป็นห่วงไม่เท่ากัน ห่วงหญิงมากกว่าห่วงชาย เพราะท่านเปรียบไว้ว่า "ลูกหญิงเหมือนข้าวสาร ลูกชายเหมือนข้าวเปลือก"
๓. สติ เดล่ง นิวารถัง สติเป็นเครื่องป้องกันอันตรายทั้งปวงได้ ชันติ สาหสวารณา ชันติป้องกันความหุนหันพลันแล่นได้ เป็นเหตุให้พระเวสสันดรไม่ประหารชูชกด้วยพระบรุษณ์ เมื่อถูกชูชกประนาม
๔. วิสัยหญิงนั้น แม้จะมากอยู่ด้วยเมตตากรุณา ชอบปลดเปลื้องทุกข์แก่ผู้อื่นก็จริงอยู่ แต่เว้นอย่างเดียว ที่ผู้หญิงนั้นไม่มีวันจะสละสิ่งนั้น คือ "ลูก"

กัณฑ์มัทรี

รุ่งเช้าพระนางมัทรี เข้าป่าหาผลไม้ "เกิดเหตุแปลก
ประหลาดมหัศจรรย์ ผลไม้เหือกมันช่างหายากที่สุด
ไม่มีให้เก็บเหมือนดังกับวันก่อน นางรีบย้อนกลับ
เคหาที่เกิดพายุใหญ่จนมีดครีมีไปทั่วทั้งป่า
กิ่งฟ้าสีแดงปานเลือดละเลง ทั้งแปดทิศปรากฏ
มีดมนไปหมดอย่างไม่เคยมี พระนางทรงห่อหน้าพะวง
หลัง ทรงจะมีภัยแต่พระเวสสันดร กัณฑ์หาและชาลี
พระนางมัทรีรีบยกหาใบป่ารีบเดินทาง พอถึง
ช่องแคบระหว่างเขาคีรี เป็นตรอกน้อยรอยวิถีทาง
ที่เฉพาะจะต้องเสด็จผ่าน ก็พบกับสองเสือสามสัตว์
มานอนสกัดหน้า เทวดาสามองค์แปลงร่างเป็นราชสีห์
เสือเหลือง เสือโคร่งสกัดทางนางไว้เพื่อมิให้พระนางมัทรี
ติดตามกัณฑ์หา ชาลีได้ทัน แต่ถึงกระนั้น เมื่อยามทุกข์
เข้ามับคั้น ความรักลูก ความห่วงพระภักดาพระนาง
จึงทมิทราบวิงวอน ขอนทางต่อพญาสัตว์ทั้งสาม
เมื่อได้หนทางแล้ว พระนางก็รีบเสด็จกลับอาศรมเมื่อ
มาถึงอาศรมไม่พบกัณฑ์หา ชาลี พระนางก็ร้องเรียก
หาว่า"ชาลี กัณฑ์หาแม่มาถึงแล้ว เหตุไฉนโยพระลูกแก้ว
จึงไม่มารับเล่าหลากแต่ใจ แต่ก่อนร้อนชะโรสิพร้อม
เพรียง เจ้าเคยวังระรีเรียงเคียงแข่งกันมารับพระ
มารดา เคยแยมสรवलสำรวจระ รื่นเริงรับรับเอา
ขอทาน แล้วก็พากันกราบกรานพระชนนี พ่อชาลี ที่
จะรับเอาผลไม้ แม่กัณฑ์หาที่จะอ้อนวอนโห้วจะเสวยนม
ผกมหนือพระเพลพลาจ เจ้าเคยจ้อเลาะแม่ต่าง ๆ
ตามประกาศการกเจริญใจ" บัดนี้ลูกรักทั้งคู่ไปไหนเสีย
จึงมิมารับแม่เล่า ครั้นเข้าไปตามพระเวสสันดรก็ถูก
ตัดพ้อต่อว่าต่าง ๆ จนพระนางมัทรีถึงวิสัยญญาพสลบ
ลง พระเวสสันดรทรงปฐมพยาบาลจนพระนางมัทรีฟื้น
แล้วจึงแจ้งความจริงว่า พระองค์ได้ทรงยกลูกรักชาย
หญิงทั้งสอง มอบให้แก่ชูชกไปแล้วตั้งแต่เมื่อวาน
พระนางก็อนุโมทนาซึ่งทานนั้นด้วย

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์มัทรี เกิดในโลกหน้าจะเป็นผู้มั่งคั่ง
สมบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ เป็นผู้ที่มีอายุยืนยาว ทั้ง
ประกอบด้วยรูปโฉมงดงามกว่าคนทั้งหลายจะไป
ในที่แห่งใดก็จะมีแต่ความสุขความเจริญทุกหนแห่ง

ข้อคิดประจำกัณฑ์

ลูกคือแก้วตาดวงใจของผู้เป็นพ่อแม่ "ลูกดีเป็นที่
ชื่นใจของพ่อแม่ ลูกแย่งพ่อแม่ซ้ำใจ" รักใครเล่าจะเท่า
พ่อแม่รัก ห่วงใดเล่าจะเท่าพ่อแม่ห่วง หวงใดเล่าจะ
เท่าพ่อแม่หวง ให้ใครเล่าจะเท่าพ่อแม่ให้ เพราะฉะนั้น
พึงเป็นลูกแก้ว ลูกขวัญ ลูกกตัญญู ที่ชาวโลกชื่นชม
พหมีที่assiastry

- กัณฑ์มัทรี ประจำปีออก -

กัณฑ์ลักกณบรพ

ขณะนั้นท้าวสหัสนัยบนสวรรค์ ทรงว่าจะมีชายโสดมาทูลขอพระนางมัทรี จึงจำแลงกายเป็นนักบวชชรา มาทูลขอพระนาง พระเวสสันดรทรงยินดียุติราคากานให้ แต่นักบวชชราเมื่อได้รับแล้วก็ฝากนางมัทรีไว้ให้ปรนบัติพระเวสสันดรถวายคืนแก่พระเวสสันดร โดยห้ามพระองค์ประทานนางแก่ผู้ใดอีก องค์อินทร์สำแดงกายพร้อมตรีศบอกว่า เป็นองค์อินทร์ก่อนกลับได้ประกาศพรให้พระเวสสันดร ๘ ประการ คือ

๑. ให้ทรงได้รับอภัยโทษ
๒. ให้ทรงช่วยคนทุกข์มาได้
๓. ให้โพธิ์ฟ้าได้พึ่งพา
๔. ให้มีบงกชในมเหสี ไม่ลุ่มหลงสตรีอื่น
๕. ให้ได้สิบล้านตติวงศ์
๖. ให้มีสิ่งของบริวารคามมิสิ้น
๗. ให้มีอาหารทิพย์พอเพียงทุกรุ่งเช้า
๘. ให้ได้สำเร็จพระโพธิญาณ แล้วท้าวสหัสนัยก็เนรมิตรร่าง เป็นพระอินทร์เหาะขึ้นฟ้าไปทันที

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์ลักกณบรพ จะได้เป็นผู้เจริญด้วยลาภยศ ตลอดจนจตุรพิรพรทั้ง ๘ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดกาลฯ

ข้อคิดประจำกัณฑ์

การทำดีแม้ไม่มีใครเห็น ก็เป็นความดีอยู่วันยังค่ำ ดอกทองคำแม้จะอยู่ในตู้โชว์ หรือในกำปั้นก็เป็นทองคำอยู่นั่นเอง เข้าลักษณะว่า ความ(ของ)ดีดีเด็ดเหมือนเพชรเหมือนทอง ถึงไร้เจ้าของก็เหมือนดั่งยั้ง ถึงใส่ตู้ดูด ถึงขุดหลุมฝัง ก็มีวันปลั่งอะหลังลั้งชู การทำความดีแม้ไม่มีใครเห็น แต่เทพยดาอารักษ์เบื้องบนท่านย่อมรู้

- กัณฑ์ลักกณบรพ ประจำปีระกา -

กัณฑ์มหाराช

ด้านซุชกเผ่านั้นจุดลาทสองกุมารน้อยไปพลาทฤบ
ตีไปพลาท ด้วยหวังจะกลับไปหากรรยาโดยเร็ว
เมื่อถึงทางแยกเข้าเมืองกลิงคราฐ เทพยดาที่
ดลบันดาลให้ซุชกเดินเข้ามาในเมืองสิพี พระเจ้า
สญชัยก็ได้ทรงพระสุบินประหลาดว่า มีชายอัปลักษณ์
นำดอกบัวตูมและดอกบัวบานมาถวายให้ พระองค์
รับมาทัดที่พระกรรณแล้วก็ทรงตื่นบรรทม เหล่า
โหรก็ถวายคำทำนายว่า พระราชวงศ์ที่จากพลัดไป
จะเสด็จคืนวัง วันรุ่งขึ้นนั้นเผ่าซุชก จูงกุมารน้อย
ผ่านหน้าพระลาน พระราชทรงเลลียวพระทัย จึง
ให้เรียกตัวเผ่าอัปลักษณ์และกุมารน้อย มอมแมม
แต่ผิวพรรณเปล่งปลั่งนั้นเข้ามาเฝ้า เมื่อพระราช
สอบถาม ซุชกก็กราบทูลว่าได้รับบริจาคนามิได้ไป
จุดคร่ำมาที่ใด พระราชจึงทรงรู้ว่า ๒ กุมารน้อย
นั้นเป็นหลานของพระองค์ จึงทรงไต่ตัวหลานและ
พระราชทานรางวัลให้แก่ซุชกมากมาย ทั้งยังจัด
อาหารคาวหวานชั้นเลิศมาให้แก่ซุชกอีกด้วย
ซอกาบทเผ่าไม่เคยเห็นอาหารชั้นดี มีความโลภจะกิน
ให้หมด จึงกินเข้าไปไม่หยุดจนกระทั่งท้องแตก
ตายไป พระราชาเจ้าสญชัยทรงจัดพิธีเวียนเทียนบายศรี
สมโภชรับขวัญหลานเป็นที่ยิ่งใหญ่ สมเกียรติ
ครั้งแล้วก็ทรงตามถึงพระนางมัทรีและพระเวสสันดร
ที่จากไปนานเป็นเวลา ๑ ปี ๑๕ วันแล้ว
"พระมารดาทรงลำบากเหลือแสนพระเจ้าข้า"
ชาลีราชกุมารทูลพระราชด้วยสุระเสียงทำสรดยิ่งนัก
เสด็จคืนเวียงวังพระราชจึงทรงให้จัดขบวน
แต่งทองเทียรติยศ ออกไปรับพระเวสสันดร
กลับสู่เวียงวังด้วยทรงคิดถึงราชบุตรและสำนึกผิดแล้ว

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์มหाराชจะได้มบุญย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ
และนิพพานสมบัติ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์จะได้เป็นพระราชา
เมื่อจากโลกมนุษย์ไป ก็จะได้ไปเสวยทิพยสมบัติใน
ภพมาพจรสวรรค์ มีนางเทพอัปสรเป็นบริวาร
ครั้งบารมีแก่กล้าที่จะได้นิพพานสมบัติ ตัดซึ่งความชรา
โรครภัย พืชจากภิลเลสทั้งปวง

ข้อคิดประจำกัณฑ์

คนดีดกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ย่อมได้รับความปกป้อง
คุ้มครองภัยในทุกสถาน

- กัณฑ์มหाराช ประจำปีจอ -

กัณฑ์ลลิตกษัตริย์

การเสด็จพระราชดำเนินของพระเจ้าสุทนต์และจตุรงคเสนาเป็นขบวนเสด็จ ไปยังเขาวงกตเป็นระยะทาง ๖๐ โยชน์ เท่ากับ ๙๖๐ กิโลเมตร กษัตริย์ทั้ง ๖ พระองค์ได้มาพบกันในกลางป่า โดยมีได้คาดฝัน จึงได้ร่วมเดินทางไปยังเขาวงกตพร้อมกันกองขบวนเกียรติยศ พร้อมมโหรีและโพร่พล ก็เคลื่อนสู่ป่าด้วยเสียงฉิ่งฉาบกลองลั่นเป่า พระเวสสันดรเข้าพระทัยว่า กองในพระราชวังคงจะมาประหารพระองค์ จึงทรงพาพระนางมัทรีไปหลบซ่อนในพุ่มไม้ ครั้นพระเจ้าสุทนต์บอกความให้ทราบ พระนางมัทรีก็ออกมาถวายบังคม ต่างก็ร่ำไห้ด้วยความสลดใจกันถ้วนทั่วในเคราะห์กรรมนี้ แม้บรรดาเสนาอำมาตย์และนางกำนัลต่างก็ร้องไห้กันทั่ว พระราชาดรัสให้พระเวสสันดรลาผนวชกลับคืนสู่เวียงวัง พระนางมัทรีก็ขอให้พระนางมัทรีคืนสู่พระราชวังเกิดพระนางมัทรีได้แต่กันแสงสวมกอดกันหาพระธิดา และพระโอรสชาติไว้แนบออกด้วยทรงคิดถึงยิ่ง บริเวณป่าเต็มไปด้วยเสียงคร่ำครวญระงมจนหมดสติไปทั้งสิ้น พระอินทร์บนสรวงสวรรค์เล็งทิพยเนตรเห็นดังนั้น จึงทรงบันดาลสายฝนให้โปรยปรายเป็นอัศจรรย์ในป่าชุ่มชื้นด้วยในโศกขรพรัญที่มีสาดให้ผู้ใดเปียกปอน บรรดาพระราชวงศ์ก็ทรงฟื้นขึ้นมาด้วยความชุ่มชื้นปราโมทย์ หลังจากนั้นได้ขอลุแก่โทษและทูลอาราธนาให้พระเวสสันดรทรงลาผนวช

อานิสงส์

ผู้ใดบูชากัณฑ์ลลิตกษัตริย์ จะได้เป็นผู้เจริญด้วยพร ๘ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ทุก ๆ ชาติแล

ข้อคิดประจำกัณฑ์

๑. พรากมีวันพบ จากมีวันเจอ จากกันยามเป็นไฉนเห็นน้ำใจจากกันยามตายได้เห็นน้ำตา
๒. การให้อภัยเป็นเพราะได้สำนึกเป็นเหตุให้ลบรอยริ้วฉานบนดาดลันดิสุขแก่ส่วนรวม
๓. ลี้ภัยยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้ผิด บรรพชิตยังรู้เปลอ ความผิดพลาดเป็นเรื่องของมนุษย์ แต่การให้อภัยเป็นวิสัยของเทวดา

- กัณฑ์ลลิตกษัตริย์ ประจำปีกุน -

นครภัณฑ์

เมื่อทรงลาผนวชแล้ว ทรงตั้งลาพระอาศรม รับเครื่องทรงกษัตริย์ แล้วเสด็จกลับไปครองเมืองสีพี พระเวสสันดรเสด็จขึ้นครองราชย์ครองแผ่นดิน ทำให้ไพร่ฟ้าเสนาอำมาตย์มีสุขสงบกันทั่วทั้งแคว้น ชาวเมืองต่างก็หมั่นถือศีลบำเพ็ญกุศลตามลัทธิ อริยฐานของพระเวสสันดร กษัตริย์เมือง กลิงคราชก็นำช้างปัจจัยนาเคนทร์มาถวายคืน เพราะบ้านเมืองมีฝนตกต้องตามฤดูกาลแล้ว พระเวสสันดรก็ทรงอยู่ในทศพิศราชธรรม และยังคงทรงบริจาตกาม จนพระชนมายุได้ ๑๒๐ พรรษาจึงสวรรคตแล้วไปปรากฏอุบัติเป็น ก้าวสันดุสิตเทพบุตร บนสวรรค์ชั้นดุสิต รวมระยะเวลาที่พระเวสสันดร มัทรี ชาลี ภัณฑ์หา ต้องนิราศจากพระนครไปอยู่ป่า เป็นเวลา ๑ ปี ๑๕ วัน

อานิสงส์

ผู้ใดบูชาภัณฑ์นครภัณฑ์ จะได้เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยวงศาคุณาญาตี ข้าทาสชายหญิง รัตนาสามี หรือ บิถามารดาเป็นต้น อยู่พร้อมหน้ากันด้วยความผาสุก ปราศจากโรคาพาธทั้งปวง จะทำการใด ๆ ก็พร้อมเพรียงกัน ย้งการงานนั้น ๆ ให้สำเร็จลุส่งไปด้วยดี

ข้อคิดประจำภัณฑ์

การทำความดี ย่อมได้รับผลดีตอบแทน การใช้ธรรมะในการปกครองย่อมทำให้เกิดความสงบร่มเย็น

- นครภัณฑ์ ทุกปีเป็นเจ้าภาพร่วมกัน -

